ONGAI KÉK DARU

X. évfolyam 12. szám – 2008. december Kiadja: Ongai Kulturális Egyesület a községi önkormányzat támogatásával

Tartalomból:

- Melléklet: 2009-es falinaptár!
- Közmeghallgatás előtt
- Fásítás, parkosítás
- Wass Albert
- Ajándék kő Erdélyből
- Másutt olvastuk: A borsodi cigányvajda
- Önkormányzati ülések
- Mezőőri szolgálat megalakításáról
- Néprajzi rovat: december
- Rendőrségi felhívás
- Krónika: december
- OKE hírek
- Szebb jövőt!
- Iskolai csengőszó
- Hirdetések

NCA NEMZETI CIVIL ALAPPROGRAM

E HAVI SZÁMUNK MEGJELENÉSÉT A NEMZETI CIVIL ALAPPROGRAM TÁMOGATTA

Melléklet: 2009-es falinaptár

1999-től az Ongai Kékdaru decemberi számában mellékletként mindig fellelhető egy A2-es falinaptár, mely valamilyen módon kötődik Onga múltjához, az adott év civil, kulturális vagy sport eseményeihez. Nincs ez másként az idén sem, mégis rendhagyó naptárral – ezúttal támogató hirdetések nélkül – kívánunk kellemes ünnepeket és boldog újévet minden kedves olvasónknak!

Az Ongai Kulturális Egyesület (OKE) és az Ongai Kékdaru 2009 februárjában 10 éves! 1998 őszén nem először fogalmazódott meg néhányunkban a gondolat, hogy jó lenne egy bejegyzett civil szervezet révén előmozdítani Onga gyarapodását, fejlődést. A gondolatokat tett követte, és hivatalosan 1999. február 25-én megalakult az Ongai Kulturális Egyesület.

Az egyesület alapvető célként többek között a következőket határozta meg: a helyi kulturális élet színesítése, gazdagítása, a kulturális örökség megóvása, tehetségkutatás-gondozás, hagyományőrző, múlt feltáró kiadványok megjelentetése, a helyi események képi archiválása, a nyilvánosság elősegítése és a helyi társadalom informálása, tájékoztatása. Ez utóbbi cél megvalósulását akkor alapvetően két területen kívántuk előbbre vinni: egy helyi újság megjelentetésével és a helyi televízió beindításával.

– folytatás a 2. oldalon –

Melléklet – folytatás az 1. oldalról –

Az első részeként először 1999 márciusában, majd azóta is folyamatosan, havi rendszerességgel jelent/jelenik meg az Ongai Kékdaru, mely a kor vívmányainak előrehaladtával az interneten is elérhetővé vált. A helyi televízió létrehozásában érdemi előrelépés – anyagiak hiányában – azóta sem történt. Az elmúlt 10 évben az OKE – hitünk szerint – számos más területen azonban bizonyította, hogy szívén viseli Onga múltját, jelenét és jövőjét.

A 2009-es falinaptár fotómontázsa során felhasznált képek – a teljesség igénye nélkül és egy kicsit „hazabeszélve" – az egyesület által az elmúlt tíz évben szervezett rendezvényeken, programokon készültek. A naptár „böngészgetése, nézegetése" reméljük, mindenki számára felidéz néhány kedves emléket, röpke pillanatot az elmúlt évtizedből. Ezzel a „születésnapi" naptárral kívánunk Minden Kedves Olvasónknak, Minden Ongai Lakosnak békés, meghitt karácsonyt, sikerekben, boldogságban és egészségben gazdag 2009-es esztendőt!

Köszönjük, hogy az elmúlt tíz évben megtiszteltek bennünket azzal, hogy lapunkat olvasták. Bízunk benne, hogy a jövőben sem fordítanak hátat nekünk, és kitartanak mellettünk! Szeretnénk, ha a következő tíz esztendőben is szívesen vennék kezükbe lapunkat, olvasgatnák, lapozgatnák, böngészgetnék az Ongai Kékdarut; örülnénk neki, ha az továbbra is a mindennapi életük szerves része lenne, azzá válna.

A 2008-as évet magunk mögött hagyva most is a korábbi évekhez hasonlóan köszönünk el. „Adjon az Isten mindannyiunknak erőt, egészséget, tisztességet és alázatot! A jövőben is tegyünk minél többet lakóhelyünk felemelkedéséért, ONGÁ-ért!"

- Takács László,
az Ongai Kulturális Egyesület elnöke -

Fásítás, parkosítás!

Az Ongai Kulturális Egyesület szokásos, őszi fásítási, parkosítási akciójára november 5-én került sor. Fogjuk a kora délutáni időpontra, hogy a vártnál jóval kevesebben jöttek el; mintegy 30–40 fő vett részt a munkákban. Leginkább a fiatal korosztály képviseltette magát. A Berzsenyi utcai fasornál, a sorompósi Coop bolt mögötti parkolóban volt a gyülekező, majd mintegy 100 fát és cserjét ültettünk el, jórészt a korábbi ültetések kiszáradt, kipusztult növényeit pótolva, de a főutca buszmegállóihoz, illetve a sporttelephez vezető úthoz több tucat új növény is kihelyezésre került. Az elültetett növények között volt sárga vesszejű kőris, bordós levelű korai juhar, közönséges nyír, csörgőfa, vérszilva, bükk szépe madárberkenye, turkesztáni szil, acélkék hamisciprus, thuja occidentalis columna, sötétvörös és tarka levelű borbolya, oszlopos növekedésű vörös borbolya, piros és narancssárga terméső tűztövis. Réz Sándorék felajánlásából a parkosítás részeként gesztenyefák kerültek az ongai szőlőhegyre vezető úthoz, míg Takács László felajánlásából díszsás, bambusz és tuják gyarapították a sorompósi buszmegálló körül kialakított zöldövezetet.

A korai sötétedés miatt a falumúzeum udvarán csak a parkosítást követő napon tudtuk pótolni az elpusztult tűztöviseket és acélkék hamisciprusokat.

Tavasszal folytatjuk!

(Fotók a parkosításról: www.okeonga.hu)

- T. L. -

Fák ültetése a vasúti átjáró mellett (Fotó: Klema Tamás)

A Berzsenyi utcában (Fotó: Klema Tamás)

Tűztövisek kiültetése (Fotó: Klema Tamás)

A parkosításban résztvevők egy csoportja (Fotó: Juhászné Rácz Enikő)

Rendőrségi felhívás

A mögöttünk lévő évben megyénkben, de Ongán is elszaporodtak azok a bűncselekmények, amelyeket sokszor egyedül élő, idős emberek sérelmére követnek el gátlástalan bűnözők, aljas módon kihasználva az idős emberek védtelenségét, bizalmát, jóhiszeműségét. A Miskolci Rendőrkapitányság illetékességi területén és Ongán is több ilyen eset fordult elő.
Hogyan tudjuk megelőzni, hogy mi is áldozatává váljunk a jóhiszeműségünkkel visszaélő bűnözőknek? Az alábbiakban több bűncselekmény tanúságai alapján gyűjtöttük össze azok kivédésének egyszerű módjait. Kérjük fogadják meg az alábbi tanácsokat:

☐ Kapunkat és bejárati ajtónkat mindig tartsuk zárva. Ha van rá módunk, szereljünk fel csengőt a kapura, így az, akit mi nem akarunk beengedni, még az udvarunkra sem tud bejutni. Különösen ügyeljünk a zárásra, ha hátul a kertben dolgozunk, vagy a szomszédba léptünk át.

☐ Soha ne nyissunk ajtót idegen személynek!

☐ Ha idegen személy jön be az udvarunkra, és kopog a bejárati ajtón, ne azt nyissuk ki, hanem előbb a kisablakon kinézve kérdezzük meg, mit akar. Ilyenkor se legyen belülről a zárban kulcs, elkerülve ezzel, hogy benyúljon és kinyissa az ajtót.

☐ Ha idegen személy azzal állít be hozzánk, hogy váltsunk fel neki bizonyos pénzösszeget, küldjük el a postára vagy a boltba, semmi esetre se menjünk bele a dologba. Hivatkozzunk arra, hogy nem rendelkezünk pénzzel.

☐ Ha idegen személy azzal jön, hogy valamilyen pénzt hozott számunkra, a jó hír ne altassa el gyanakvásunkat, kérjünk tőle hivatalos igazolványt. Amennyiben nem rendelkezik ilyennel, értesítsük a rendőrséget. Ha rendelkezik ilyennel, a lakásba akkor se engedjük be, a kisablakon vagy a kerítésen keresztül vegyük át a pénzt.

☐ Ha idegen személy segítséget kér – pl. rosszul van, és vizet kér, gyermekét szeretné tisztába tenni stb. – és be akarjuk engedni a lakásba, kérjünk tőle türelmet, értékeinket zárjuk el, majd csak ezután engedjük be, de inkább kerüljük el ezt a kockázatot (pl. vigyük ki neki a vizet, ne engedjük be a lakásba) és tájékoztassuk erről a rendőrséget. Az otthon tartott értékeinket, pénzünket soha ne mutassuk meg, amíg a lakásban vannak, azokat ne vegyük elő, még akkor sem, ha a másik helyiségben tartózkodnak!

☐ Ha idegen személy ismerősünkre vagy rokonunkra hivatkozik, akkor se engedjük be, mondván, ha a rokon vagy ismerős akar valamit tőlünk, akkor jöjjön személyesen.

☐ Ha az idegen személy tolakodó, erőszakos magatartást tanúsít, azonnal hívjuk a rendőrséget, ha nincs telefonunk, hangosan kiabálva kérjünk segítséget. Egymagunkban semmi esetre se akaszkodjunk össze velük.

☐ Ha valaki, akit nem ismerünk, magát rendőrnek állítva bármilyen hivatkozással, akár egyenruhát viselve, akár civilben keres meg lakásunkon, először is ellenőrizzük, hogy valóban rendőrrel állunk-e szemben.

Ehhez felhívjuk figyelmüket az alábbi ismertetőjegyekre:

A civil ruhában lévő rendőr intézkedése előtt, külön felhívás nélkül köteles magát szolgálati igazolványával igazolni. Az igazolványtok széthajtható, egyik oldalán arcképes igazolványkártya található, a másik oldalon jelvény, amelyen ötjegyű sorszámot olvashatunk le. Amely jelvényen a számsor helyett POLICE van, az mindig hamis!

A szabályos egyenruhán baloldalt névtábla található és a jobb oldalon elhelyezett azonosító jelvény ugyancsak sorszámozott.

Ha az idegen valamilyen közüzemi szolgáltatást ellátó cég (víz- áram-, gázszolgáltató stb.) képviselőjeként, vagy önkormányzati alkalmazottként mutatkozik be, kérjük tőle a munkáltatója által kiállított arcképes igazolványát.

Ha gyanúnk van, érdeklődjünk utána a szolgáltató központjában, az önkormányzatnál, vagy értesítsük a rendőrséget.

☐ Amennyiben mégis előfordul, hogy megkárosítanak bennünket, vagy csak kísérletet tesznek erre, lehetőleg nézzük meg, milyen járművel érkeztek az elkövetők. A jármű típusa laikusok számára nyilván nem lehet ismerős, azonban a hatósági jelzés, rendszám, szín, illetve különös ismertetőjel nagy segítség lehet a felkutatásukban.

☐ Mindettől függetlenül az utcánkban felbukkanó gyanús jármű esetén elegendő a rendszám feljegyzése is, melyről a rendőrséget tájékoztatni tudják, megelőzve ezzel a bűncselekmények kísérletét is.

☐ Figyeljenek egymás értékeire, a gyakran üresen álló portákra az idős, egyedül élő szomszédokat gyakran látogassák, csökkentve ezzel kiszolgáltatottságukat.

☐ Tapasztalataink szerint az összefogó, összetartó közösségek hatékonyan ki tudják védeni bűncselekményeket.

Ha mindezeket a tanácsokat megfogadják, akkor van esély arra, hogy nem válnak áldozattá, és értékeik is megmaradnak.

A rendőrség telefonszáma: 107.

- Felsőzsolcai Rendőrőrs -

Krónika: DECEMBER

Tudta Ön, hogy

◆ 1503. december 14-én született Nostradamus francia orvos, asztrológus, aki prófétának tartotta magát. Csodadoktor hírében állt. A nagy himlőjárvány idején modern eljárásokat vezetett be a gyógyászatban: a beteg szobájában mirhát és borókát égetett. Híres jövendőmondó volt. Legismertebb műve a Próféciák, mely rejtélyes jóslatokat tartalmaz négysoros versekbe szedve, melyeket még ma is többféleképpen magyaráznak.

◆ 1800. december 1-én született Vörösmarty Mihály, a Szózat költője. Hírnevét a Zalán futása című eposza alapozta meg. Nemzeti líránk gyöngyszemei a Csajághy Laurához írt szerelemes költeményei /A merengőhöz/, a Csongor és Tünde, A gondolatok a könyvtárban és a Szép Ilonka.

◆ 1903. december 28-án született Neumann János magyar származású matematikus, aki 1931-től az Amerikai Egyesült Államokban élt és vezető szerepet játszott a számítógépek létrehozásában, de részt vett Los Alamosban az atombomba-programban is.

◆ 1923. december 28-án hunyt el Alexandre Gustave Eiffel francia mérnök, akinek világhírű műve a róla elnevezett 320 m magas, szegecselt acéllemezekből összeállított Eiffel-torony. Ő volt az aerodinamika kidolgozója. A New York-i Szabadság-szobor fémvázát is ő készítette. Magyarországon a Margit-híd és a Nyugati pályaudvar csarnokának tervezésében vett részt.

◆ 1968. december 24-én az Apolló-8 amerikai űrhajó emberekkel a fedélzetén megkerülte a Holdat.

- KBÁ-

Önkormányzati ülések

A képviselő-testület október 14-én, illetve november 18-án tartotta soron következő ülését. A két ülésen szóba került fontosabb témákról nyújtunk alább tájékoztatást.

OKTÓBERI ÜLÉS

Az iskolai és óvodai oktató-nevelő munkáról szóló beszámoló elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta a Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és a Bársonyos Napközi Otthonos Óvoda oktató-nevelő munkájáról szóló beszámolót.

Helyi építési szabályzat módosítása

Onga Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi építési szabályzatról szóló többször módosított 11/1999. (VI. 01.) számú rendeletét az alábbiak szerint módosította

1. §.

Onga Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a jelen településrendezési, szabályozási előírások hatálya Onga külterületén a E-1M jelű szerkezeti terven jelölt határok között kijelölt tervezési területre, melynek északi határa az M37-es út, nyugati határa 90-es Miskolc–Hidasnémeti–Kassa vasúti fővonal, keleti határa az un. „házgyári" út hrsz 061/32, déli határa a Felsőzsolcával közös közigazgatási határ, a hrsz: 061/48-53, 061/56-61, 061/64-65, 061/68-69, 061/72-73, 061/75, 062, 064, által körbezárt területre terjed ki.

Az óvodáról is szó volt (Fotó: K. Gy.)

Jelen szabályozási előírások egyidejűleg hatálytalanítják a mai napig érvényben lévő rendezési tervek előírásait.

2. §.

Jelen rendeletben nem érintett rendelkezések továbbra is hatályban vannak. Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba. A rendeletet a helyben szokásos módon kell kihirdetni.

A Miskolc Kistérség Többcélú Társulása kistérségi közterület felügyeletéhez csatlakozási szándék kinyilvánítása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a Miskolc Kistérség Többcélú Társulása kistérségi közterület felügyeletéhez csatlakozik, és az ezzel kapcsolatos költségeket 2009. január 1-jétől vállalja.

Rendőrőrs megalakításának kezdeményezése

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete kinyilvánítja azon szándékát, hogy Onga Nagyközségben kezdeményezi önálló rendőrőrs megalakulását. Felkéri a polgármestert, hogy az ezzel kapcsolatos intézkedéseket tegye meg.

Egyéb témák

Az ülésen szó volt még a Cigány Kisebbségi Önkormányzat munkájáról, a telepi kézilabdapályáról, a település környezetvédelmi helyzetéről, a 37-es főút mögötti terület rendezési tervben való módosításáról, az óvodáztatási támogatásról, az ÁSZ vizsgálatról, árvízi költségekről, a temetőről és a labdarúgó pálya körülárkolásáról.

NOVEMBERI ÜLÉS

2008. III. negyedéves gazdálkodásról szóló beszámoló elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta az önkormányzat 2008. III. negyedéves gazdálkodásáról szóló beszámolót.

A 2009. évi költségvetési koncepció elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete megtárgyalta a 2009. évre szóló költségvetési koncepciót, és azt a vitában elhangzottak figyelembe vételével elfogadta. A költségvetési rendelet-tervezet elkészítése során a következő feladatok elvégzését tartja szükségesnek:

A végleges költségvetés összeállítása során a következő alapelvek érvényesülését kell biztosítani:

– intézményhálózat biztonságos működtetése,

– az önkormányzati törvény szerinti alapellátás biztosítása.

A bevételek növelése, illetve megalapozása érdekében el kell készíteni a helyi adórendeletek módosítására vonatkozó javaslatot.

A költségvetési hiány mérséklése érdekében a képviselő-testület intézmény-kihasználtsági szintfelmérés elkészítését kezdeményezi, a pályázatokon való részvételi lehetőségek körültekintő felmérésére törekszik, a minél kisebb önerő szükségessége érdekében.

A költségvetési rendelet-tervezet összeállítása során a működési és fejlesztési célú hitel együttesen nem haladhatja meg a kiadási főösszeg 15%-át.

A működési kiadások tervezése során az előző évi módosított előirányzathoz képest

Az átlagkeresetek	területén	- %-os	növekedéssel,
Dologi kiadások	területén	5 %-os	növekedéssel,
Ezen belül az energiaköltségek	területén	10 %-os	növekedésével

kell számolni.

A kiadási főösszeghez viszonyítva az általános tartalék összege 1,8%-nál, a céltartalék esetében 1,8%-nál nem lehet kevesebb.

A képviselőtestület 2009. évre nagyobb volumenű beruházást és felújítást saját erőből nem tervez. Hiteltörlesztést nem tervezünk, a kötvény kibocsátásból származó hitelfizetési kötelezettségünk 2012-ben lesz.

A folyamatban lévő fejlesztéseken túl, további fejlesztési kiadás csak az alapvető működés biztosításán túlmenően rendelkezésre álló források függvényében lehetséges.

A végleges költségvetési rendelet-tervezet kidolgozása során tovább kell keresni a bevételek növelésének és a kiadások csökkentésének lehetőségeit.

Az intézmények költségvetési előirányzatait az intézményvezetőkkel történő egyeztetés útján kell kialakítani.

Közmeghallgatás anyagának elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a 2008. évi közmeghallgatás anyagát elfogadta, melynek időpontjait az alábbiak szerint állapította meg:

– 2008. december 09-én 17.00 órától Onga művelődési házban.

– 2008. december 09-én 19.00 órától Ócsanálos közösségi házban.

Regionális Fejlesztési Vállalat felé történő pénzügyi elszámolás

Onga Nagyközség Önkormányzat Kép-

viselő-testülete kinyilvánította azt a szándékát, hogy a Regionális Fejlesztési Vállalat Nyrt. (1118 Budapest, Számadó u. 19.) által fűtés korszerűsítés keretében beépített hőszolgáltató berendezéseket a jelenértéken meg kívánja vásárolni. Az általunk megfizetett ellenértéket köteles a Raiffaisen

A Fogyatékosok Nappali Intézete (Fotó: T. L.)

Bank Zrt. től a beruházás céljára felvett H-27/2006 és a H-105/2006. számú kölcsönszerződésből eredő hiteltartozásának a kiváltására fordítani, ezzel egyidejűleg a készfizető kezességi kötelezettségünk megszüntetéséről gondoskodni.

A berendezések megvásárlást a VOLKS Banknál kötvény kibocsátásból megmaradt lekötött betét terhére kívánja teljesíteni.

Közbeszerzési terv 2008. évre történő elfogadása, a közbeszerzési eljárásban eljáró Bíráló Bizottság tagjainak kijelölése

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta a 2008. évi közbeszerzési tervet. A közbeszerzési eljárásban eljáró Bíráló Bizottságba az alábbi tagokat jelölte: Hadházi Ferencné, Madzin Tibor, Kovács Árpád, Kovács György, Rózsa László, Tompa Csaba és Zsoldos Jánosné.

2009. évi belső ellenőrzési terv elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta az önkormányzat 2009. évi belső ellenőrzési tervét.

Települési közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervet megtárgyalta és elfogadta.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében meghirdetett Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása TÁMOP-3.3.2/08/2 program keretében megvalósítandó pályázat benyújtása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében kiírt Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása TÁMOP-3.3.2/08/2 program keretében megvalósítandó pályázat benyújtását elfogadta. A program megvalósításának összköltsége: ~25.000.000,- Ft. A pályázat megvalósításához saját erő biztosítása nem szükséges, mivel a támogatás mértéke 100 %. A képviselő-testület kötelezettséget vállalt arra, hogy a támogatási szerződés megkötését követően a programot megvalósítja és a projekt eredményeit a projekt zárását követő 5 éves időtartamban fenntartja.

A Szociális Szolgáltató Központ alapító okiratának módosítása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta a Szociális Szolgáltató Központ alapító okiratának módosítását.

A Szociális Szolgáltató Központ Fogyatékosok Nappali Intézménye szakmai programjának elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta az Onga Nagyközség Önkormányzata által létrehozott/működő, részben önálló költségvetési intézményének a Szociális Szolgáltató Központ Fogyatékosok Nappali Intézménye szakmai programját.

A Szociális Szolgáltató Központ Idősek Nappali Intézményének (Idősek Klubja) szakmai programjának elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadta az Onga Nagyközség Önkormányzata által létrehozott/működő, részben önálló költségvetési intézményének a Szociális Szolgáltató Központ Idősek Nappali Intézményének (Idősek Klubja) szakmai programját.

A Szociális Szolgáltató Központ házi segítségnyújtás szakmai programjának elfogadása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadja az Onga Nagyközség Önkormányzata által létrehozott/működő, részben önálló költségvetési intézményének a Szociális Szolgáltató Központ házi segítségnyújtás szakmai programját.

Házi segítségnyújtás kistérségi feladatainak társulás keretében történő ellátása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a házi segítségnyújtás kistérségi feladatainak ellátására Onga gesztorságával, Alsózsolca, Arnót, Bükkaranyos, Bükkszentkereszt, Felsőzsolca, Gesztely, Hernádkak, Harsány, Kisgyőr, Répáshuta és Onga települési önkormányzatok részvételével a települési önkormányzatok együttműködéséről és társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. tv. 8. § vagy 9. § vagy 16. §-a szerinti intézményfenntartói társulási szerződést köt, azt jóváhagyja. A feladat ellátás kezdete 2009. január 1. A feladat ellátás ideje határozatlan.

Az önkormányzati alapfokú művészeti oktatásért fizetendő térítési díjakról és tandíjakról szóló többször módosított 10/2006. (VIII. 11.) számú rendelet módosítása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete az önkormányzati alapfokú művészeti oktatásért fizetendő térítési díjakról és tandíjakról szóló többször módosított 10/2006. (VIII. 11.) sz. rendeletét az alábbiak szerint módosította:

1. §

A rendelet 1. számú melléklete az alábbiak szerint módosul:

Az önkormányzati alapfokú művészeti oktatásért fizetendő térítési díjak, összege a 2008/2009. tanévben a rendelet 2. § (2) bekezdése szerint:

- Zeneművészeti ágban: 10.600.-Ft.
- Az egyéb művészeti ágban: 8100.-Ft.

Onga Nagyközség összevont rendezési tervének módosításának meghatározása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete nem kívánta az összevont rendezési tervet elkészíteni és módosítani.

Földterület bérleti díjának megállapítása

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete Ócsanálos külterületi lakott helyen az önkormányzat tulajdonában álló szántó és legelő művelési ágú földterületek bérleti díját 1.-Ft/m²/év összegben állapítja meg 2009. január 1.-től. Ezen területeket továbbra is bérbe adja a jelenlegi bérlők (kérelmezők) részére.

- szerk: T. L. -

Közmeghallgatás előtt

December 9-én, kedden kerül sor a szokásos évi közmeghallgatásra. Ongán a művelődési házban 17-, míg Ócsanáloson a közösségi házban 19 órától tehetik fel településünk elöljáróinak kérdéseiket, észrevételeiket a lakosok. A közmeghallgatáson az Ongai Kulturális Egyesület által, a Nemzeti Civil Alap támogatásával az idei évről készített film kerül levetítésre. A filmet újságunk hasábjain közzétenni ugyan nem tudjuk, de a közmeghallgatás előtt talán nem érdektelen a film képeihez kapcsolódó szöveg megismerése minden érdeklődő számára.

Tisztelt ongai, ócsanálosi és ongaújfalui lakosok!

A következő néhány percben az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően képes beszámolót láthatnak képviselő-testületünk 2008. évi munkájáról, településünk fejlesztéséről, elért eredményeinkről, gondjainkról és terveinkről.

INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉS TERÜLETÉN

2008-ban befejeződött településünk egyetlen műemlék épületének, a református templomnak a felújítása. Ez a szép munka pályázati pénzből, az egyház, az önkormányzat és a hívek együttműködésével, összefogásával valósult meg. Az október 12-i hálaadó ünnepi istentiszteleten több száz vendég vett részt. Reméljük messze földre is elviszik templomunk, településünk és lakosaink jó hírét.

Lakosságunk nyugalma és megépült új útjaink védelmében elértük a teherforgalom korlátozását Ongán.

A Polgármesteri Hivatal előtt új autóparkolót alakítottunk ki, bővítve a főtér és a hozzákapcsolódó intézmények komfortosságát.

A főtérre vonatkozóan további forgalomszabályozásokra fog sor kerülni: úgy mint körforgalom kialakítása és buszmegálló áthelyezése.

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS ELLÁTÁS TERÜLETÉN

Megkezdődött a II. számú háziorvosi rendelő felújítása, amelynek befejezéséhez pályázatot nyújtottunk be a Regionális Területfejlesztési Tanácshoz.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást Miskolc Kistérség Többcélú Társulás 3. számú szakmai központjaként látjuk el 12 településen 105 készülékkel. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás célja, a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, időskorú vagy fogyatékos személyek jelzése alapján a felmerülő krízishelyzetek elhárítása.

A Fogyatékosok Nappali Intézményén belül komplex munkaszocializációs tevékenységet 2008 júniusától indítottuk el a két nappali ellátást nyújtó intézmény keretében, mely a Fogyatékosok Nappali Intézménye és az Idősek Klubja 45 fő fogyatékos és csökkent munkaképességű személy aktív bevonásával, napi 6 órában. Ezzel mikro-térségi szinten létrejött egy a „fenntartható foglalkoztatottság" elvét elősegítő intézményrendszer, mely rugalmasan illeszkedik a térségben megjelenő munkaerőigényekhez.

A 25 férőhelyes Fogyatékosok Nappali Intézményében az ellátottak részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő ellátást biztosítunk, az ellátottak állapotának megfelelő fejlesztés, képzés, tanácsadás mellett. Az ellátottak a következő településekről veszik igénybe a szolgáltatást: Miskolc, Gesztely, Sajólád, Felsőzsolca és Onga.

A súlyos fogyatékosok szállítását a támogató szolgálat keretében oldjuk meg. Az intézmény fejlesztésének célja egy komplett szolgáltató rendszer kialakítása és működtetése. Mindezek alapján megállapíthatjuk, hogy szociális intézményhálózatunk kinőtte Onga nagyközség ellátási körzetét, és jelentős térségi-mikrokörzeti feladatokat lát el.

AZ OKTATÁS ÉS KULTÚRA TERÜLETÉN

Az ongai Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészoktatási Intézményben 2006. szeptember 1-jétől gimnáziumi oktatás és számítógépes felnőttoktatás is folyik.

Digitális kompetencia-fejlesztés infrastrukturális feltételeinek biztosítása az ongai általános iskolában című pályázat keretén belül 28 db iskolai munkaállomás – tantermi csomagokkal együtt – került beszerzésre.

A nagyközségi könyvtárban közmegelégedésre működik az e-Magyarország pont és a teleház, folyamatos fejlesztés mellett.

Ápoljuk hagyományainkat, megrendezzük a nőnapot, az Idősek Hetét, a szüreti felvonulást és az Ongai Kulturális Napokat.

A nagyközség önkormányzata az Ongai Kulturális Egyesülettel együttműködve megkezdte egy ongai falumúzeum kialakítását. 2008-ban az épület többek között új nádtetőt kapott.

A tavalyi közmeghallgatáson (Fotó: pépé)

FOGLALKOZTATÁS TERÜLETÉN

Községünkben mind a mai napig az önkormányzat a legnagyobb munkaadó. Sajnos az országos problémák minket sem kerültek el, így az óvodai gyermeklétszám alakulása és a súlyos gazdasági helyzet miatt 6 fő létszámleépítése volt szükséges az óvodában.

Sokkal több közhasznú dolgozónak tudnák munkát adni, amennyiben rendelkezésre állna a korábbi évekhez hasonló állami támogatás. Mivel az jelentősen leszűkült és az önkormányzat forrásai is szűkösek, sajnos csak a település működtetéséhez elengedhetetlen, minimális létszámot tudjuk foglalkoztatni.

SPORT TERÜLETÉN

Községi sportegyesületünk labdarúgó és kézilabda szakosztályainak működési feltételeit továbbra is biztosítottuk. Reméljük, sportolóink megállják helyüket a megyei I. osztályú bajnokságokban.

Nagy hangsúlyt fektettünk az utánpótlás nevelésre és a diáksportra.

KÖZBIZTONSÁG TERÜLETÉN

Sajnos településünkön is elburjánzott a fémlopás, és jelentősen megnőtt a különböző értékű és mértékű rongálások száma, nőtt a betörések száma is. Az önkormányzat és az Ongai Polgárőr Egyesület önmagában képtelen ennek a tendenciának gátat vetni. Hathatós rendőri közreműködésre lenne szükség, amelynek alapja egy szigorú és következetes törvényi háttér kell, hogy legyen, amely reméljük már nem sokat várat magára.

A FALUKÉP JAVÍTÁSA ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM TERÜLETÉN

Parkosítottunk, szépítettük községünk köztereit. Virágos szigeteket alakítottunk ki, amely mind a helyi lakosság mind az idelátogatók tetszését is elnyerték.

Megszerveztük a lomtalanítást, és továbbra is finanszíroztuk az ingyenes lakossági szemétszállítást.

A településünk határában lévő tavak ismert horgászvizek, melyeknek vonzereje jelentősen növekedett a meddőhányók eltüntetése során kialakításra került új partszakasszal. Az Ongai Horgászegyesület és az önkormányzat évente több környezetvédelmi napon végzi a terület tisztántartását.

2008. júliusának végén ismét súlyos árvízhelyzet alakult ki a Hernádon, Ócsanálos térségében. Közös összefogással és jelentős külső segítséggel ismét sikerült úrrá lenni a helyzeten. Onga Nagyközség Önkormányzata már korábban pályázott a Környezet és Energia Operatív Program keretén belül, Onga-Ócsanálos árvízvédelmi fejlesztése vonatkozásában, az előírt biztonságú árvízvédelmi mű létrehozására.

A kétfordulós pályázat első fordulójában pályázatunk mintegy 20 millió Ft támogatást nyert. Amennyiben a második fordulóban is sikeresek leszünk és az árvízvédelmi mű megvalósul, reméljük végleg vagy legalábbis hosszú évekre elfelejthetjük az árvízi védekezéssel kapcsolatos anyagi és fizikai terheket, és a területen élő lakosság életében is beköszönt a várva-várt nyugalom.

Összességében el kell, hogy mondjuk, eredményeink túlnyomó többsége a sikeres pályázati munkának köszönhető. 2008-ban 12 db pályázatot nyújtottunk be, amelyből 2 került elutasításra forráshiány miatt, 4 pályázat eredményét még mindig várjuk és 6 pályázatunk már nyert, amiből kettőt már meg is valósítottunk, 4-nek a megvalósítása pedig folyamatban van.

Úgy gondoljuk, hogy az ország helyzete és a gazdasági világválság ellenére, nagyközségünk fejlődése nem állt meg, csak a fejlődés üteme lett lassabb a korábbi években megszokottnál. Mindezek ellenére és az elmondottak alapján nagy reményekkel tekintünk a jövőbe, bízunk abban, hogy településünk törekvését a várossá válás tekintetében előbb-utóbb siker koronázza, s a szó klasszikus értelmében igazi kisvárossá válhatunk.

Tisztelettel köszönöm Onga Nagyközség, Ongaújfalu és Ócsanálos lakosainak támogató bizalmát.

- Madzin Tibor
polgármester -

Mezőőri szolgálat megalakításáról

A novemberi képviselő-testületi ülésen az önkormányzati mezei őrszolgálat megalakításáról, fenntartásáról és működtetéséről döntöttek a képviselők.

Onga Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. 16. §-ában, valamint a fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 16. § (1) bekezdésében és a 19. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja.

Általános rendelkezések

1. §

Onga nagyközség önkormányzata a közigazgatási területéhez tartozó termőföldek (ide nem értve az erdőt, a halastavat, a védett természeti területet és értéket) őrzéséről mezei őrszolgálat létesítésével kíván gondoskodni. A szolgálat megalakításának, fenntartásának és működtetésének feladatait Onga nagyközség önkormányzata látja el.

2. §

A mezei őrszolgálat megalakítási költségeit Onga nagyközség saját forrásból, illetve a 39/2006. (V. 19.) FVM–PM együttes rendelet melléklete szerint biztosított állami támogatásból biztosítja.

A mezei őrszolgálat fenntartási és működési költségeit Onga nagyközség közigazgatási területén lévő termőföldek (szántó, legelő, zártkert) után fizetett mezőőri járulékból és az 1997. évi CLIX. törvény 19. §-a szerinti állami támogatásból kell fedezni.

A mezőőri járulék mértéke

3. §

A mezőőri járulék mértéke hektáronként 2000.-Ft/év, de minimum 1500.-Ft/év.

Zártkert esetén a járulék mértéke zártkertenként 1500.-Ft/év.

A járulékfizetési kötelezettség keletkezése és megszűnése

4. §

A mezőőri járulékot a földhasználó (haszonbérlő stb.), ha ez ismeretlen, a tulajdonos (továbbiakban: földhasználó) fizeti.

A járulék fizetési kötelezettség a földhasználat megkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszüntetésének (termelési időszak vége) napjával szűnik meg.

A mezőőri járulékot egyszeri összegben kell megfizetni minden év október 15. napjáig.

A mezőőri járulék fizetése történhet:

– készpénzben Onga Nagyközség Polgármesteri Hivatalában

– postai átutalási megbízáson

– átutalással, az önkormányzat Felsőzsolca és Vidéke Takarékszövetkezet Ongai Fiókjánál vezetett számlájára.

Kedvezmény és mentesség a mezőőri járulék megfizetése alól

5. §

A megállapított mezőőri járulékot kivételesen indokolt esetben – különösen árvíz, belvíz, illetve más elemi kér esetében – Onga nagyközség polgármestere a kár mértékétől függően, kérelem alapján részben vagy egészben elengedi.

Záró rendelkezés

6. §

(1) E rendelet kihirdetése napján lép hatályba, de rendelkezéseit 2009. január 1-jétől kell alkalmazni. Kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Másutt olvastuk: A borsodi cigányvajda

„A szegénységet nem szünteted meg azzal, hogy alamizsnát osztogatsz."
(Patrick Jake O'Rourke)

Farkas Lászlóné jegyzőasszony a jegyzők hivatalos országos lapjában, a „Jegyző és a közigazgatás"-ban írt a borsodi cigányvajdáról, a vajdaság intézményéről és a cigányság jelenéről. A szerző engedélyével alább a 2008. decemberi számban olvasható cikket ismerhetik meg az olvasók.

B.-A.-Z. megye minden településén élnek cigány származású emberek. Úgy gondolom, és úgy hiszem, hogy nekünk jegyzőknek is nyíltan és őszintén beszélnünk kell a cigányságot érintő kérdésekről. A meglévő súlyos és egyre súlyosbodó problémák megoldása további halasztást nem tűr. A rendszerváltással létrejött cigány kisebbségi önkormányzatok nem valósították meg a törvényalkotók által megfogalmazott célokat és feladatokat. Megcáfolhatatlan az a tény, hogy egyre szaporodik a többség és a kisebbség közötti konfliktus, e gondok orvoslására lehet gyógyír a vajdaság intézményének visszaállítása, amely a cigány kultúra kiváltságos joga, s közel 500 éves múltra tekint vissza.

A vajdaság intézményét Zsigmond király vezette be 1423-ban, amikor a vajdát önálló ítélkezési joggal ruházta fel. Hivatalosan 1856-ig működött, majd százötven éven át informális módon létezett a cigány közösségekben. A megtisztelő vajdai rang a cigányság összetartásáról, a magyarokkal való békés és törvényes együttélésről, a rendőrséggel való együttműködésről szól. A cigány törvények szerint a vajda döntését a közösségen belül kritika nélkül el kell fogadni.

Önszerveződésként 2005-ben éledt újra a vajdaság intézménye Magyarországon, célként tűzve a cigányság gyökereihez történő visszajutást, a kihalófélben lévő cigány hagyományok, a nyelv és kultúra felélesztését, a cigányok érdekeinek képviseletét, a közvetítést a magyarok és cigányok között. 2008. május 17-én ünnepélyes keretek között, a miskolci Mindszenti templomban avatták fel a borsodi vajdát Lakatos Attila személyében, aki fő feladatának és céljának a szegénység enyhítését, a tanulásra való ösztönzést és a bűnözés visszaszorítását tekinti.

A borsodi vajda Gadnán, egy csereháti faluban született. Lakatos Attila véleménye szerint a legfontosabb a cigány emberek munkához juttatása, mivel segítségével megszűnhet a bűnözés, ugyanakkor lényeges feladat a roma gyerekek színvonalas oktatásának biztosítása. A Cigányokért Többcélú Egyesület és a vajda rendszer Borsod-Abaúj-Zemplén megyei vezetője, az ország gazdasági, szociális és munkaügyi helyzetének javítása érdekében 2008 júliusában levelet írt a miniszterelnöknek. A levél megírásának hátterében a társadalmat és a politikát napi szinten foglalkoztató segélyezési rendszer hibáinak kiküszöbölése, a munkanélküliség arányának hatékony csökkentése, a fekete gazdaság visszaszorítása állt. Elképzelésének központjában olyan cigány szerveződések által létrehozandó alapítványok állnak, melyek célja a segélyből, mint egyetlen jövedelemforrásból élő halmozottan hátrányos helyzetű személyek munkához juttatása. A foglalkoztatásra két megoldást tart reálisan kivitelezhetőnek. A fentebb említett alapítványi közreműködéssel az állam tulajdonában lévő társaságok segéd- és idénymunka igényének kielégítésénél a jelenleg magáncégek bevonásával megvalósuló fekete és szürkegazdaságbeli munkavállalás kiküszöbölhető, mivel ezen feladatokat legális formában ugyanazon személyek láthatnák el, anélkül hogy élveznék a segélyezési rendszer előnyeit. Másik javaslata az, hogy célszerű lenne adókedvezményben részesíteni azon magánszektorbeli vállalatokat, melyek az alapítványok segítségével elégítenék ki munkaerőigényüket. Javaslatai megvalósítása mind a gazdaság, mind a jelenleg segélyezett társadalom részére előnyökkel járna, mivel megteremtődne a lehetőség a tartós munkanélküliek munka világába történő visszavezetésre, csökkenthető lenne a segélyezésben rejlő diszfunkció. Véleménye szerint a megvalósítást az önkormányzatokkal, munkaügyi központokkal és különféle államigazgatási szervekkel, hatóságokkal történő szoros együttműködés is gyorsítaná. Szűcs Erika szociális és munkaügyi miniszter a levélre reagálva kijelentette, hogy a vajda céljai egyeznek a társadalom érdekeivel, a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatását az országos közmunkaprogram segíti, a foglalkoztatás volumenének előmozdítása érdekében pedig kidolgozásra kerül az „Út a munkához" program, ugyanakkor helyeselte a miniszter azt az elképzelést is, hogy a magánszférát is érdekeltté kell tenni a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásában. Ezért is tervezi a szaktárca a Start régiókártya bevezetését, melynek lényege, hogy aki segélyezettet foglalkoztat három évig, ne kelljen az illető után járulékot fizetnie. Azonban a vajda javaslatával ellentétben, annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű emberek és a munkaadók igényei találkozzanak a foglalkoztatás megszervezésének hátterében nem alapítványoknak, hanem intézményi szerveződésnek kell állnia.

Lakatos Attila vajda és Farkas Lászlóné jegyző (Fotó: T. L.)

A vajdaság intézményének segítségével, több mint egy éves előkészítés után megalakult a Roma Polgári Védelem, melynek célja a cigányok bevonása a katasztrófahelyzetek elhárításába, megteremtve a lehetőséget a romák többségi társadalomba történő integrálására.

A borsodi cigányvajda 2008 szeptemberében a megyeházán tartott roma kisebbségi fórumon a Miskolci Cigány Kisebbségi Önkormányzat, a rendőrkapitányság és az oktatás képviselői előtt kijelentette, létezik cigánybűnözés. Meggyőződése, hogy a cigány közösségek megbecsült, véleményformáló, politikailag független és tiszteletben álló tagjaként a vajda az, aki a törvényes keretek tiszteletben tartásával hatékonyan fel tud lépni a bűnözés visszaszorításának érdekében. Javaslata szerint a megyében,

Miskolcon és az iskolákban is visszaszorítható a bűnözés, ha a rendet a törvényes keretek betartásával az arra alkalmas cigányok állandó jelenlétükkel biztosítják.

Bizonyítandó, hogy az ongai, borsodi cigányvajda mennyire komolyan veszi e tisztséggel járó kötelezettségeit, álljon itt gondolatébresztőnek néhány komoly javaslata: „A nyolc osztály ma már szinte a segédmunkához se elég. Aki ötven évig megült a sparhét mellett, azért nem sokat tehetünk. De a fiatalokért igen! Főleg miattuk vállaltam ezt a tisztséget, pedig a családom nem örült neki. A végén kezdem: lopni senkinek nem szabad, dolgozni kell! A munkáról építőipari vállalkozókkal tárgyalok. Már van jelentkező, aki 25–30 cigány fiatalt is kitaníttatna hegesztőnek, még szállást is adna nekik. Kőműves, ács, burkoló, festő is mindenütt kell! És ha száz gyerekből csak tíz tanul szakmát, már az is nagy eredmény! Aztán a parlagfű! Adják oda a cigányságnak! Ne közmunkások vágják le úgy-ahogy a tetejét, ők majd gyökerestől kiszedik, és kilóra át kell venni tőlük. Volt, nincs parlagfű, s a romák megint embernek érezhetik magukat, mint régen, mikor hajnalban buszra szállva munkáért kaptak pénzt a gyárakban. Nem sírom vissza a szocializmust, a rendszerváltás szükségszerű volt. De a romáknak csak a rossz jutott belőle, mert iskolázatlanságuk miatt kiszorultak a gyárakból, és elsüllyedve a telepi nyomorba, egyedüli esélyük a gyerekszülés és a segélyezés maradt. Állami és uniós pénzek ugyan voltak és vannak, de elfolytak. Megmaradtak a szép ígéretek szintjén. Én sose politizáltam, szervezetnek se voltam tagja. Nem értem rá az ilyesmire. Most is csak azokkal tárgyalok majd, akiktől nem szólamokat kapok. Földhözragadt emberként egyedül abban hiszek, hogy az esendősége miatt sajnos manipulálható szegény cigányságot meg kell menteni! Úgy, hogy konkrét esélyt kap a tanulásra és a munkára."

Ha tetszik, ha nem, tudomásul kell venni, hogy a problémák sürgős és hathatós megoldása ránk vár.

- Farkas Lászlóné jegyző -

NÉPRAJZI ROVAT

December – Szentkarácsony hava, télelő hó

Advent: Az egyházi év kezdete, a karácsonyi előkészületek időszaka. Kezdete a Szent András napját (nov. 30.) követő vasárnap előestéje. Eredete az V–VI. századra nyúlik vissza. Ezt az időszakot jellemezték a böjtök, a hajnali misék, a roráték. Tiltott dolog ez időszakban a lakodalom, a zenés mulatság.

December 4. - Borbála napja: Keresztény hitéért megkínozták majd kivégezték. Bányászok, várak, tüzérek védőszentje, a hajadon lányok pártfogójának tekintették. Katalinnal együtt a lányok pártfogója, andrásolónap. E napra jellemzőek a női munkatilalmak. Tiltott dolog volt a fonás, a varrás és a söprés. Borbála napi női látogató nem hoz szerencsét a házra. A boszorkányok e napon szerezték be a rontáshoz szükséges ruhadarabokat, ezért tilos volt a ruhát kint hagyni. Tilos ajándékozni, kölcsönadni, mert az elvinné a szerencsét a háztól.

Javasolt munka a borfejtés, tollfosztás. Ha a Borbála napon vízbetett gyümölcság kivirágzott karácsonyra, a lány férjhezmenetelére jósoltak.

December 6. – Szent Miklós napja: Szent Miklós a IV. században élt Myra városában. Polgárok, diákok, molnárok, halászok, kereskedők, pékek, révészek patrónusaként tisztelték. Miklós püspök tetteiről legendák szólnak. Híres volt jótékonyságáról. Az időjárással kapcsolatos hiedelmek szerint ilyenkor már havazik, mire azt mondják: Miklós megrázta a szakállát, melyből a karácsonyi időjárásra következtettek. A gyermekeket megajándékozó Mikulás alakjának a magyarság körében kevés hagyománya van, német területről származik.

December 7. – Ambrus napja: Ezen a napon a méhészek és a mézeskalácsosok ünneplik védőszentjüket.

December 13. - Luca napja: Szent Luca hitéért halt mártírhalált. A néphit szerint a bűnbánó utcanők, varrónők, szembetegségben szenvedők védőjeként ismert. A Gergely-féle naptárreform előtt az év legrövidebb napja volt. Legszigorúbb dologtiltó nap a nőknek, mivel a gonoszjáró napon mindenhol boszorkányok leselkednek. A Luca szék készítésének kezdőnapja, melyet előírások szabályoztak. 9 féle fából kellett karácsonyra elkészülnie. Kökény, boróka, jávor, körte, akác, jegenyefenyő, rózsa, som, cser az alkotója a széknek, melyre az éjféli misén felállva felismerték a falu boszorkányait. Fiatal legények házról házra járva „kotyolnak" - megvarázsolják a tyúkokat, hogy jó tojók legyenek, és sok termékenységre, bőségre utaló kívánságot mondanak. Elterjedt szokás még a Luca-napi búzahajtatás (a gazdasszony Luca napján egy marék búzát tányérkára tett, locsolta, és a búza karácsonyesti állapotából következtettek a jövő évi termésre) és a Luca-kalendárium készítése (a karácsonyig tartó 12 napból a következő év hónapjainak időjárására következtetnek).

December 21. – Tamás: E naphoz néhol férjjósló praktikák kapcsolódnak. Többnyire azonban arról nevezetes, hogy ilyenkor ölik a disznót. Az ekkor vágott disznónak tamáshája a neve. Kelések gyógyítására találták alkalmasnak. Medvesalján úgy tartották, hogy az ezen a napon vágott disznó sózott vérét el kell tenni, mert alkalmas a köszvény gyógyítására. A Muravidéken úgy hitték, aki ezen a napon disznót öl, annak minden évben le kell vágnia valamit, mert Tamás öl, elpusztítja valamelyik állatát. Ha Tamás reggelén friss hó esett, boldog, békés karácsonyt remélhettek.

December 24. - Ádám-Éva napja: Az adventi időszak utolsó napja. Sok hiedelem kapcsolódik a naphoz. Tilos volt: fonni, mosni, foltozni, mosogatni, kölcsönadni, mert ez bajt hozhatott a családra. Sok helyen böjtölnek Szenteste, ünnepi ételnek halat esznek. E napon állítunk karácsonyfát. A karácsonyfa állításának szokása német földről került hozzánk.

December 25. - Karácsony napja: Eredetileg a téli napforduló ünnepe. A kereszténység ezen a napon ünnepli Jézus megszületését. A család ünnepe. Tiltott dolog volt a munka. Az éjféli misevégző harangszóval fejeződött be a születés szent időszaka. Legismertebb karácsonyi népszokás, a betlehemezés dramatikus formában adja elő a Szent-család szálláskeresésétől a napkeleti királyok látogatásáig a cselekményeket. A betlehemezés kerete legtöbbször profán pásztorjáték.

December 26. - Karácsony másodnapja: István napja, termésvarázsló nap. Ha zúzmarások a fák, és kisüt a nap, akkor a hiedelem szerint jó makktermés várható.

December 27. - János napja: Karácsony harmadnapja. Híres névköszöntő nap. A szőlősgazdák bort szentelnek, és minden hordóba töltenek egy kicsit, hogy meg ne romoljon. Ami megmaradt, elteszik gyógyszernek és isznak „Szent János poharából".

December 28. - Aprószentek napja: Egészség varázsló nap, sok helyen vesszőből font korbáccsal megcsapkodják a lányokat, hogy szépek, egészségesek legyenek. A gyermekek megörvendeztetésének napja.

December 29. – Tamás napja: E nap országszerte disznótorokat tartanak. A disznó háját elteszik, hogy gyógyító írt készítsenek belőle.

December 31. - Szilveszter napja: Az év búcsúztatásának legvidámabb éjszakája. Az első évezred végén élt Szilveszter pápa ünnepe. Ezen az éjszakán eltemetik az ó esztendőt és különböző varázslásokkal, praktikákkal igyekeznek megtudni, hogy mit hoz az újév. Legismertebb az ólomöntés, amikor a frissen öntött ólom formájából jósolnak vagy a gombócfőzés, amikor papírszeletekre férfineveket írnak, ezeket gombócokba dugva forró vízbe dobják, s amelyik legelőbb a víz színére emelkedik, az lesz a neve a leányjövendő férjének.

Források: http://library.thinkquest.org/03oct/00572/htmls/12.htm, http://www.sulinet.hu/tart/fcikk/Kjfc/0/13990/1, http://mek.oszk.hu/02100/02152/html/07/182.html

- gyűjtötte: Balogh Nóra -

Wass Albert

Takaró Mihály irodalomtörténész előadása (Fotó: T. L.)

A hallgatóság (Fotó: T. L.)

Dedikáláson (Fotó: T. L.)

A trianoni magyarság nagy nemzedékének nagy személyisége, nagy idők koronatanúja. Az Ongai Kulturális Egyesület szervezésében 2008. november 20-án Takaró Mihály irodalomtörténész, egyetemi tanár tartott előadást Wass Albert életéről és regényeinek világáról. Wass Albertről írni, beszélni jó magam érzelmek nélkül nem tudok. Osztom azok véleményét, akik úgy gondolják, hogy aki Wass Albert műveit odafigyelve, tiszta szívvel olvassa, az egy kicsit jobb ember, egy kicsit jobb magyar lesz. De, kell-e a mai rendszernek a gondolkodó, sorsáról felelősséggel dönteni akaró magyar?

Nem! S mindent el is követnek a médiumok, hogy mi, átlag emberek elhiggyük, hogy senkik és semmik vagyunk, legfeljebb, mint fogyasztók kellünk a mai világnak. Wass ennek az ellenkezőjéről győz meg bennünket, mert Ő hitte és írta, hogy mindenki fontos, hogy mindenkinek dolga és felelőssége van a világban. Ez lenne hát az ok, amiért „hóttában is félnek Tőle", ahogy egy erdélyi székely asszony megfogalmazta???

Valaki azt kérte tőlem, hogy mondjam meg, miért kellene neki Wass Albertet szeretni és olvasni. Kelleni bizonyosan nem kell, de olvasni, átgondolni az olvasottakat nem árt! Minden leírt sor csak annyit ér, amennyit az olvasónak adni tud. Ne higgyenek mások véleményének, vegyék kézbe műveit, és nyitott szívvel, lélekkel olvassák! Biztos vagyok benne, hogy felejthetetlen élményben lesz részük! Nem állítom, hogy a XX. századi magyar irodalom legnagyobb alakja, de a legnagyobbak között a helye. Ne higgyenek a hivatalos irodalompolitikának, mely fél tőle, így minden úton-módon igyekszik lejáratni. Félnek tőle, mert a becsület, a hit, a magyarság és az emberség szépséges „tollú" írója.

Arra biztatom hát Önöket, vegyék kézbe A funtinelli boszorkány vagy a Kard és kasza című regényét és vágjanak neki egy csodálatos utazásnak. Akinek kisgyermeke vagy unokája van, ismertesse meg a kicsinyekkel az Erdők könyve és a Tavak könyve című gyönyörűséges mesegyűjteményeket.

Utópia, vágyálom lenne a részemről, hogy olvasásra, értelmezésre buzdítom Önöket? Kinek van erre ideje, türelme? - mondhatják sokan. Én azt mondom, kell, hogy legyen, különben tényleg végünk! Megmaradásunk, túlélésünk zálogát látom abban, hogy megtanuljuk végre becsülni értékeinket, múltunkat, és józanésszel lássuk át jelenünket. Erre tanít Wass Albert.

Hinnünk kell benne, hogy „a kő marad". Maradnunk kell, dacára annak, hogy lelkesen küldenének bennünket a hazánkon kívülre. Ebbéli hitemben erősített meg engem és a jelen lévőket az Ongai Kulturális Esték előadója.

Túl sokan nem voltunk, s nem értem miért van az, hogy bármely témáról szóljanak is a neves előadók, mindig ugyanaz a néhány érdeklődő ül a sorokban??????????

Vegyék hát kézbe Wass Albert verseit, regényeit és advent közeledtével töltekezzenek föl lelkileg /is/!

Szeretetteljes, boldog karácsonyt kíván: *- KBÁ -*

Ajándék kő Erdélyből

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat delegációja ez év szeptember végén az erdélyi Maros megyében tett látogatást. A küldöttség tagjai a Marosvécsi Várkastély kertjében, a Wass Albert emlékkőnél és az erdélyi Helikon Asztalánál helyezték el a tisztelet koszorúit. Szálláshelyük báró Kemény János unokájánál, Nagy Kemény Gézánál volt, az egykor a családi birtokhoz tartozó, galonyai vadászházban.

Dr. Ódor Ferenc, a megyei közgyűlés elnöke, Abaúj térség országgyűlési képviselője, hogy emléket állítson az Erdélyi Helikon íróinak, művészeinek, a Jód-patak völgyéből származó követ ajándékozott az Ongai Kulturális Egyesületnek. A patakból származó több mázsás kő méltóképpen emlékeztet az irodalmi összefogásból eredő, kulturális-nemzeti egység erejére.

A kövek hazaszállítása – önzetlen munkájuk eredményeként – az ongai Kosnyíder Csaba vállalkozónak és Juhász József önkormányzati képviselőnek köszönhető, míg a leemelésben Mihalik Gyula segédkezett.

A helyszín, a Jód-patak völgye és a völgy fölé emelkedő Kelemen-havasok a magyarság számára szimbolikus helyek: itt van eltemetve Wass Albert író, és itt található Isten-széke, amely a vulkáni hegység egyik legmagasabb csúcsa. A monda szerint az Úr készítette egykoron, hogy a teremtés után megpihenve végigtekintsen alkotásán. A közeli Marosvécs, a báró Kemény-család kastélyán kívül az

erdélyi irodalmi élet egyik legnagyobb közösségéről, az Erdélyi Helikonról, annak bölcsőjéről és éves találkozóiról is ismert. Az irodalmi társaság a két világháború közötti erdélyi magyar irodalom minden jeles tagját soraiban tudhatta Tamási Árontól Dsida Jenőn át Wass Albertig. A marosvécsi várkastély kertjében található „asztalt" Kós Károly készítette még 1935-ben.

- Pásztor Imre Boldizsár –

Az ajándék kő – köszönet érte dr. Ódor Ferencnek – ideiglenesen a kialakítás alatt lévő falumúzeum udvarán lett elhelyezve, melynek méltó „felhasználása", emlékművé tétele az épület átadásakor realizálódik.

- Takács László OKE elnök -

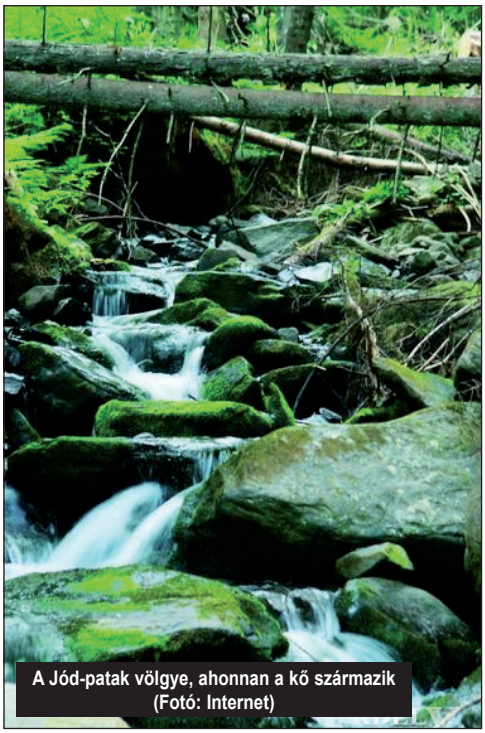

A Jód-patak völgye, ahonnan a kő származik (Fotó: Internet)

A kő elhelyezése a falumúzeum udvarára (Fotó: T. L.)

SZEBB JÖVŐT!

A JOBBIK MAGYARORSZÁGÉRT MOZGALOM PÁRT ongai alapszervezete őszi ajándékozást szervezett, azon ongai magyar családoknak, akik három, vagy több gyermeket nevelnek. E kis figyelmesség egy zsák burgonyát vagy egy láda almát jelentett a családok őszinte örömére.

A Jobbik helyi szervezete követendő példának szánja ezt az eseményt, valamint egy hagyomány teremtés első alkalmának.

- Kovács Árpád -

Iskolai csengőszó

Az ONGAI ISKOLÁÉRT ALAPÍTVÁNY kuratóriuma nagy tisztelettel *köszöni* az adófizetők *SZJA 1%-os felajánlásait*. Az ebből befolyt összegből – 261.674 Ft – a szemléltető eszközök fejlesztését, a tanulók jutalmazását folytatjuk.

◂ ◆ ▸

A gyermeki agresszió felismerése és kezelése címmel *kétnapos továbbképzést* szerveztünk, amelynek vezetője Buda Mariann, a Debreceni Egyetem tanára volt. A programon a megye különböző településeiből 24 pedagógus vett részt.

◂ ◆ ▸

Tantestületünk *őszi nevelési értekezletén* szintén e témával foglalkoztunk, továbbá a sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos speciális feladatokat elemeztük.

◂ ◆ ▸

November közepén mindkét tagozaton *nyílt tanítási napot* szerveztünk, amelyen főleg az alsó tagozatos tanulók szülei vettek részt jelentős számban.

◂ ◆ ▸

A *felső tagozatos tanulók negyedéves értékelése során* a tantestület megvizsgálta a tanulók magatartási, szorgalmi, tanulmányi teljesítményét.

◂ ◆ ▸

November 28-án megrendeztük a tanulók *„szép kiejtési versenyét"* olvasás, helyesírás, vers-és prózamondás, illetve népdaléneklés kategóriákban. Köszönetet mondok a SZMK és az alapítvány nagyvonalú támogatásáért.

◂ ◆ ▸

A SZMK vezetése immár 20. alkalommal rendezi meg hagyományos *„Katalin báljá*t", rendhagyó módon Mikulás napján.

◂ ◆ ▸

Az iskola
december havi programjaiból:

Dec. 11.: karácsonyi koncert a község művelődési házában.

Dec. 19.: ünnepi karácsonyi műsor az 5. évfolyamosok előadásában.

◂ ◆ ▸

A *téli szünet dec. 22-től jan. 2-áig tart*. Az első tanítási nap 2009-ben január 5. A téli szünetben több osztály sportprogramot szervez az iskolában, a tavaknál, illetve a miskolci jégpályán.

VERSENYEREDMÉNYEK!

Vers-és prózamondó verseny /Hernádnémetiben/: 1. helyezettek: Péli Farkas 2. b, felk. tanító: Kovácsné Garadnai Éva, Berta Zoltán 4. b, felk. tanító: Kovácsné Gara Alice, Horváth Zsolt 6. b, felk. nevelő: Poroszkainé Urszin Márta. 3. helyezettek: Szabados Evelin 1. a, felk. tanító: Máté Béláné, Szabados Natália 3. b, felk. tanító: Kovácsné Nagy Ágnes.

Teremfutball /Szikszón/: továbbjutott Onga IV. kcs. fiú, felkészítő: Kajtor Csaba testnevelő.

- Rózsa László igazgató -

VÉRADÁS
December 10-én 12-től 17 óráig a művelődési házba várják a véradókat.

Quattro-Fer Kft.
Ferencz Tibor
autóvillamossági szerelő
Riasztók • állófűtések • központi zárak beszerelése, karbantartása
Miskolc, Szeles u. 49.
Tel.: 20-589-6143

Házhozmenő szelektív hulladékjáratok időpontja
December 24. szerda

Közmeghallgatás

A 2008. évi közmeghallgatás időpontjai és helyszínei:
- Ongán a művelődési házban, 2008. december 09-én 17.00 órától.
- Ócsanáloson a közösségi házban 2008. december 09-én 19.00 órától.

Céges üdvözlőlapok
Ismerőseinek, üzleti partnereinek küldjön egyedi, céges karácsonyi üdvözlőlapot.
koprinart.hu

A Péli kocsma decemberi programjai

December 12.
Happy Bluesday és Mustang Grapes koncert
December 20.
Drum and Bass & Break beat este – DJ: Bos , MC: Parai Roland
December 31.
Szilveszter – Retro disco
www.pelikocsma.extra.hu

OKE hírek

„KATTINTS RÁ NAGYI!" JANUÁRBAN

Az idei negyedik meghirdetett „Kattints rá nagyi!" tanfolyam technikai okokból januárban kerül lebonyolításra. A már jelentkezők megértését kérjük, s buzdítjuk azokat, akik még nem jelentkeztek. Jelentkezési határidő 2009. január 9-e. Jelentkezhetnek az általános iskolában nyugdíjas vagy rokkant nyugdíjasok személyesen vagy telefonon (46/464-260) Kovács Györgynél, Poroszkainé Urszin Mártánál vagy Takács Lászlónál.

Az Ongai Kulturális Egyesület a Budapesti Művelődési Központtal együttműködve a UPC Magyarország Kft. támogatásával az Ongán élő nyugdíjasok számára biztosít lehetőséget a világháló használatának helyben való megismerésére. A huszonöt órás tanfolyamra jelképes 1000 Ft-os áron jelentkezhetnek településünk nyugdíjasai.

ÚJRA NYOMTATOTT KÖNYVEK

Az Ongai Kulturális Egyesület (OKE) és az önkormányzat közös pályázata révén újból kiadásra került az időközben elfogyott, 2003-ban megjelentetett Válogatott források Onga történetéhez és a 2001-ben kiadott Barangolások Onga múltjában helyismereti tankönyv. Az OKE saját erőből az évek óta hiányzó, és sokak által keresett, még a Millennium évében megjelentetett **Onga XX. századi története fotó albumot** újra kiadta. Ez utóbbi 1500 Ft-os áron ismét kapható a nagyközség boltjaiban.

Lapzárta

A decemberi ünnepek miatt a januári újság lapzártájának időpontja december 18. csütörtök.

Következő számunk tartalmából:

- Beszélgetés az új katolikus pappal
- Országos sikert értek el az Unio Coop dolgozói
- Civil fórumot tartottak a közbiztonságról
- Fogyatékkal élők segítése Ongán
- Közmeghallgatások voltak nagyközségünkben
- A település környezetvédelmi helyzete
- 2008 képekben
- Focistáink és kéziseink őszi szerepléséről
- 20 éves az SZMK bál
- Sírmegváltások
- Fél évvel a Jobbik Ongai Alapszervezetének megalakulása után
- Keresztállítás
- Olajterv kontra önkormányzatok: mi történt az elmúlt hónapokban
- ÁSZ vizsgálatok eredménye
- Kötvénykibocsátásról
- Tervek egy helyi képzési központ, falusi turista szálló kialakítására
- Egészségmegőrző rovat: téli egészségegyszer egy
- Mások írták rólunk
- Krónika
- Adalékok Onga történetéhez
- Ongai hírfolyam

ONGAI KÉKDARU
Megjelenik minden hónap 10-12. között.
Az Ongai Kulturális Egyesület időszaki kiadványa
Onga Község Önkormányzatának támogatásával.
Szerkesztők: **Kovács György, Takács László**
Felelős kiadó: Takács László
Szerkesztőség: 3562 Onga, Görgey út. 2/a.
Az újság elérhető az interneten is:
www.okeonga.hu
okeonga@chello.hu
Nyomdai előkészítés: garayweb.hu • Nyomda: MAXIMA CS-A Kft. Miskolc, Kiss E. u. 25. Felelős vezető: Kundráth Csilla

Az Ongai Kékdaru megvásárolható a következő üzletekben:

– Ongai Pékség, Rákóczi út
– Mini Diszkont, Lévai utca
– Nádas ABC
– Diófa ABC
– Dózsa Gy. úti kisbolt
– 433. sz. COOP bolt, Berzsenyi út
– MAXI COOP bolt, Fő tér
– 100x100 bolt, Dózsa Gy. út
– Zöldség-gyümölcs bolt, Fő tér

Köszönjük az üzleteknek, boltoknak, hogy plusz munkát vállalva, ingyen terjesztik az Ongai Kékdaru számait.